

*Werkgroep overgang primair onderwijs naar
voortgezet onderwijs in de Zaanstreek*

**Informatiebrochure overgang
van Primair Onderwijs naar Voortgezet
Onderwijs
*Definitieve versie***

**Deel 2
Toelichting op het stappenplan**

Schoolverlaters 2019

Toelichting bij het stappenplan povo-brochure schoolverlaters 2019

De kleuren van de stap geven aan of de basisschool aan zet is, of het onderdeel advies en communicatie met ouders en leerlingen betreft, of dat het voortgezet onderwijs aan zet is.

Primair Onderwijs (basisschool)	Advisering en communicatie ouders en leerlingen	Voortgezet onderwijs (vo)
---------------------------------	---	---------------------------

Hieronder is per stap uit het stappenplan, indien nodig, een toelichting opgenomen.

Ad. 2: Voorlichtingsavond voor ouders en leerlingen van groep 8

In het najaar (september/oktober) wordt op de basisschool een ouderavond georganiseerd voor de ouders van leerlingen uit groep 8. De basisschool gebruikt hierbij de PowerPoint die door de povo-werkgroep is gemaakt ter ondersteuning.

Ad. 3 Opstellen voorlopig advies en meedelen aan ouders

Dit advies wordt aan het eind van groep 7 of direct bij de start in groep 8 opgesteld. Het advies van de basisschool wordt opgebouwd uit drie elementen:

- a. Wat is het potentieel van de leerling (de cognitieve mogelijkheden)?
 - b. Wat heeft de leerling laten zien in het basisonderwijs (prestaties/leervorderingen /sociaal-emotionele ontwikkeling)?
 - c. Welke stimulerende factoren en talenten zijn aanwezig in de leerling en zijn/haar omgeving, die de schoolprestaties positief beïnvloeden? Welke eventuele belemmeringen zijn er? Welke ondersteuning is er geboden en heeft de leerling daarvan geprofiteerd? Weten we wat werkt/welke begeleiding een kind nodig heeft, om de prestaties van deze leerling positief te kunnen beïnvloeden?
- Het voorlopig advies wordt opgesteld met behulp van de LOVS-gegevens en het onderwijskundig rapport (OKR) dat in deel 3 is opgenomen.
Voor het opstellen van het *voorlopig advies* omtrent leervorderingen wordt een uitdraai gemaakt van de grafieken uit het LOVS begin groep 6 t/m mei groep 7. Het gaat hierbij om begrijpend lezen, technisch lezen (AVI/DMT), spelling (niet-werkwoorden) en rekenen/wiskunde. **Bij de aanmelding van de schoolverlaters in 2019 wordt uitgegaan van de normen van LOVS 2.0 of 3.0. De 3.0 toetsen mogen voor alle leerlingen gebruikt worden, met uitzondering van de leerlingen met een advies praktijkonderwijs.** Voor deze leerlingen moeten de richtlijnen van 'Regeling screenings- en testinstrumenten Iwoo en pro schooljaar 2019-2020' worden gevolgd (zie deel 2 bijlage 3) en zijn de normen van LOVS 3.0 alleen toegestaan bij de toetsen van groep 3 t/m 7 (voor spelling tot en met 6) in geval van adaptief toetsen. Als er capaciteitsgegevens zijn vanuit de NSCCT dan kunnen deze worden meegewogen in het voorlopig advies.
 - Andere capaciteitsonderzoeken moeten zijn afgenomen in groep 6, 7 of 8.

In dit eerste gesprek geeft de basisschool aan welk type voortgezet onderwijs naar haar inzicht het best aansluit bij de mogelijkheden van de leerling. Daarnaast informeert de school naar de verwachting van kind en ouders m.b.t. de vervolgopleiding van het kind. De school informeert tevens naar de voorkeurschool/-scholen van de ouders. Als de leerkracht twijfelt tussen twee adviezen, wordt dit tijdens dit gesprek gemeld. Ook meldt de school aan ouders of zij daarover **anoniem** een consultatiegesprek met het vo wil voeren.

Indien van toepassing deelt de leerkracht aan de ouders mee, dat het kind wordt uitgenodigd voor de afname van de NIO 2018 (zie ad 5). Het voorlopig advies is tevens een handreiking aan ouders om te bepalen welke voorlichtingsavonden van het voortgezet onderwijs relevant zijn om te bezoeken.

NB: de basisschool kan bij de afweging voor vmbo-adviezen gebruik maken van de folder 'Advies Leerweg'. Zie website: <http://www.povo-zaanstreek.nl>.

Tip: vragen over het advies, raadpleeg:

- De experts uit het samenwerkingsverband po, bereikbaar op 06-29093115 of via de mail: info@swvpozaanstreek.nl
- De commissie voor toewijzing en advies (CTA) van het vo, bereikbaar op woensdagochtend op 075-

Dossiergegevens pro / opdc / vso

Er zijn specifieke dossiergegevens nodig voor pro, opdc en vso. Het betreft de volgende gegevens:

Voor aanbeveling opdc is nodig

- Cognitieve gegevens
- Vmbo-uitstroomperspectief
- Ontwikkelingsachterstand (didactisch en sociaal-emotioneel)
- Ontwikkelingsperspectief (OPP)
- Motivatie door po (format in deel 3)

Voor advies praktijkonderwijs is nodig

- Cognitieve gegevens (criteria voor de Toelaatbaarheidsverklaring (TLV), zie bijlage 2)
- Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Voor plaatsing VSO is nodig

- Toelaatbaarheidverklaring. Deze moet door het v(s)o worden aangevraagd bij de Commissie voor Toewijzing en Advies (CTA) van het samenwerkingsverband vo (dit kan dus pas na aanmelding).
- Ontwikkelingsperspectief (OPP)

Er moet adaptief getoetst worden bij leerlingen met een advies vmbo, pro of vso. Het verkrijgen van een toelaatbaarheidsverklaring voor pro is anders onmogelijk.

Toets adaptief! Kies direct de toets van het juiste niveau.

Het gaat er in dit geval om te bepalen hoe groot de leerachterstand is! Dit is in ieder geval nodig voor het aanvragen van TLV voor pro, maar ook van belang voor leerlingen die ondersteuning behoeven.

Stap 1: Bepaal de DLE die behaald is op de toets die eind groep 7 bij de leerling is afgenomen (evt. opzoeken in het DLE-boek).

Stap 2: Kies de versie die het best bij het niveau van de leerling past

Voorbeeld 1. De leerling heeft in juni in groep 7 een DLE van 37. Je verwacht dan dat hij halverwege groep 8 rond de DLE 40 zit. Neem dus halverwege groep 8 de E6 of de M7 af.

Voorbeeld 2. Een dyslectische leerling heeft eind groep 7 een DLE spelling van 18. Je verwacht dan dat hij halverwege groep 8 een DLE 20 tot 25 scoort. Een passende toets is dan de E4 of de M5.

Stap 3: Neem de betreffende toets af en bepaal de DLE. Deze uitslag mag **niet meer dan 10** DLE-punten naar boven of beneden afwijken van het niveau dat bij de toets hoort.

Als het wel meer dan 10 punten afwijkt -> stap 4.

Stap 4: Neem de toets af die past bij de afwijking naar beneden of boven (zie onderstaande tabel).

Of neem de toetsen voor speciale leerlingen af!

De leerling behaalt eind groep 7 een DLE van:	Advies voor toetsing van deze leerling halverwege groep 8:
6 tot 15	- Kies toets E3 of M4
16 tot 25	- Kies toets E4 of M5
26 tot 35	- Kies toets E5 of M6
36 tot 45	- Kies toets E6 of M7
> 45	- Kies toets E7 of M8

NB. Zie ook bijlage 2: Samenvatting criteria t.b.v. toelating pro en aanwijzing lwoo

Ad 5. Afname NIO 2018 door vo

Een deel van de leerlingen van groep 8 wordt uitgenodigd door het vo voor de groepsgewijze afname van intelligentieonderzoeken: er wordt een NIO afgenomen bij leerlingen met pro-perspectief of een opdc-

aanbeveling. Er wordt in november informatie verstrekt over de organisatie en data van de afnamen.
NB. De systematiek voor leerlingen met leerwegondersteuning in het vo is gewijzigd. De NIO is daar niet meer voor nodig.

Ad. 6 Organiseren consultatiegesprek indien van toepassing

Bij twijfel over het juiste advies is het wenselijk om in een aantal gevallen de expertise van po én vo in te zetten voordat het definitieve advies wordt vastgesteld. Dit vindt plaats door middel van een consultatiegesprek tussen de basisschool en het vo.

1. Wanneer consultatiegesprek?

In onderstaande gevallen is het wenselijk dat de basisschool zo vroegtijdig mogelijk een consultatiegesprek aanvraagt met het vo:

Als er sprake is van twijfel tussen:

- Regulier onderwijs en vso
- Vmbo en aanbeveling opdc
- Tussen 2 adviezen

Als er sprake is van een Ondersteuningsvraag

Bij complexe of bijzondere ondersteuningsvragen, of bij uitzonderlijke persoonlijke omstandigheden is het van belang om met het vo de aansluiting in ondersteuning te bespreken.

NB. Consultatiegesprekken zijn niet bedoeld voor het bespreken van ondersteuningsbehoeften die vallen onder de basisondersteuning, zoals bijv. dyslexie.

Het gesprek wordt georganiseerd tussen november en februari, dus nadat het voorlopig advies met de ouders is besproken. **Het po neemt initiatief.**

Ouders worden op de hoogte gebracht van een voorgenomen consultatiegesprek tijdens het gesprek over het voorlopig advies.

Consultatiegesprekken worden in principe anoniem gevoerd. Zo niet, dan is **vooraf** schriftelijke toestemming van de ouders nodig

Het consultatiegesprek wordt gevoerd door de ib-er en/of de leerkracht groep 8 en vertegenwoordigers van het vo van de schoolsoorten die betrokken zijn bij de twijfel. Per te bespreken leerling worden, afhankelijk van de adviezen waartussen wordt getwijfeld, met twee vertegenwoordigers van het vo gesproken. Bijvoorbeeld met vertegenwoordigers van opdc en vmbo als er twijfel is of er een aanbeveling opdc moet worden gegeven.

Dit zijn niet per definitie de scholen van voorkeur, het gaat om vertegenwoordigers van het vo in het algemeen. Er is een regionale indeling gemaakt in Noord, Midden en Zuid om het 'werk' te verdelen:

- Noord: voor de scholen in Krommenie/Assendelft/Westgraftdijk/West-Knollendam worden vertegenwoordigers gevraagd van Trias VMBO / Bertrand Russell College / Praktijkschool De Brug.
- Midden: voor de scholen in Wormer, Wormermeer, Zaandijk, Koog aan de Zaan, Westzaan: Saenredam College / St. Michaël College / Praktijkschool De Brug.
- Zuid: voor de scholen in Zaandam en Oostzaan: Pascal College / Zaanlands Lyceum / Compaen / Pascal Zuid / Zuiderzee College / Praktijkschool De Faam.
- Voor alle scholen indien van toepassing: uitnodigen Saenstroom opdc, Altra College, Dynamica VSO

Informatie over de organisatie van de consultatiegesprekken en de gegevens van de contactpersonen van de vo-scholen is opgenomen in een apart document dat separaat wordt toegestuurd aan alle po- en vo-scholen.

2. **Status consultatiegesprek:** het gesprek is gericht op afstemming. Het gaat niet om bindende uitspraken. Graag op het OKR aangeven dat een dergelijk gesprek heeft plaatsgevonden en met welke vo-scholen.
3. **Rol en positie ouders:** het consultatiegesprek is een gesprek tussen professionals. Ouders zijn geen deelnemer aan dit gesprek.

Ad. 8 Inschrijving Centrale eindtoets po

Deelname aan de eindtoets 2019 is nog niet verplicht voor alle s(b)o-leerlingen. Er wordt landelijk gewerkt aan een adaptieve eindtoets.

Tot die tijd wordt in het Zaanse s(b)o de eindtoets alléén afgenomen bij de leerlingen bij wie het advies vmbo (ook met aanbeveling opdc), havo of vwo is gegeven. Meer informatie: <https://www.centraleeindtoetspo.nl/> .

Ad. 13 Samenstellen overdrachtsgegevens

De gegevens vanaf groep 6 vormen de basis voor het bepalen van het definitief advies:

- De uitdraai uit het LOVS in leervorderingen, leerrendement en DLE's.
Bij het definitief advies wordt gekeken naar de gegevens van midden groep 6 tot en met midden groep 8. Bij de aanmelding van de schoolverlaters in 2019 wordt uitgegaan van de normen van LOVS 2.0 of 3.0. **De 3.0 toetsen mogen voor alle leerlingen gebruikt worden, met uitzondering van de leerlingen met een advies praktijkonderwijs.** Voor deze leerlingen moeten de richtlijnen van 'Regeling screenings- en testinstrumenten lwoo en pro schooljaar 2019-2020' worden gevolgd (zie deel 2 bijlage 3) en zijn de normen van LOVS 3.0 alleen toegestaan bij de toetsen van groep 3 t/m 7 (voor spelling tot en met 6) in geval van adaptief toetsen. Let op: bij de DMT is afname van kaart 1, 2 en 3 voor leerlingen met advies pro t/m vmbo-t noodzakelijk. Let ook op de noodzaak van adaptief toetsen! (Zie kader bladzijde 2). De toetsen voor speciale leerlingen mogen gebruikt worden.
- Het OKR: dit moet voor gezien worden ondertekend door de ouders. Daarnaast krijgen ouders een kopie mee.
- Een uitdraai van het volgsysteem voor de sociaal-emotionele ontwikkeling dat de basisschool gebruikt: graag zowel de leerlinglijst als de leerkrachtlijst (voor zover aanwezig).
- Indien van toepassing, wordt toegevoegd als bijlage bij het OKR:
 - OPP meest recente versie
 - Gegevens over cognitieve capaciteiten (bij voorkeur niet ouder dan vanaf groep 6)
 - Schriftelijke motivatie opdc of pro
 - Informatie uitdaging havo/vwo. Zie betreffende formulieren in deel 3
 - Feedbackformulier Brede School Academie
 - Vragenlijst leergeschiedenis dyslexie of leergeschiedenis dyscalculie: de basisschool wordt dringend verzocht de vragenlijsten dyslexie en/of rekenproblemen/dyscalculie toe te voegen aan het dossier van de leerlingen die dat betreft (zie deel 3), **en** stuur het verslag van het onderzoek mee.
 - Overige relevante onderzoeksverslagen

Informatie over de sociaal-emotionele ontwikkeling (seo)

Op iedere basisschool wordt een seo-instrument gebruikt. Stuur een uitdraai per leerling mee en geef hierbij aan of het een door de **leerling** ingevulde lijst betreft, of een door de **leerkracht** ingevulde lijst betreft.

Binnen de Zaanstreek worden er verschillende instrumenten gebruikt om de sociaal-emotionele ontwikkeling in kaart te brengen: SCOL, Looqin, ZIEN! en de SAQI.

Bij leerlingen met een aanbeveling opdc kan het vo aan het po vragen nog een ander seo-instrument in te zetten.

Ad. 14 Vaststellen definitief advies voor vo

Uitgangspunt: de basisschool geeft het advies dat het beste bij de leerling past; indien nodig is dat een **dubbeladvies**.

Op basis van bovenstaande gegevens maakt de basisschool een **keuze uit de adviescategorieën op het aanmeldingsformulier** (het aanmeldingsformulier wordt apart naar de basisscholen verstuurd in december 2018).

Meer informatie over de schooltypen en dubbeladviezen is opgenomen in bijlage 2.

Naast het advies kunnen er ook aandachtspunten en aanbevelingen worden aangegeven op het aanmeldingsformulier, indien van toepassing:

- Motivatie voor pro of opdc
- Aanbeveling opdc
- Informatie uitdaging havo/vwo

Ad. 15 Meedelen definitief advies aan ouders en laten tekenen toestemmingsformulier voor overdracht naar VO en OKR

In dit tweede gesprek tussen basisschool en ouders deelt de school het definitieve advies mee. Indien er een **consultatiegesprek** met het vo heeft plaats gevonden, dan wordt dit tijdens dit gesprek meegenomen. Ook het **OKR** wordt doorgenomen. De ouders tekenen dit voor gezien en ontvangen een kopie. Ze hoeven het niet eens te zijn met de inhoud. Ze kunnen in het vakje dat bestemd is voor ouders hun zienswijze weergeven. Tevens vraagt de school toestemming om het OKR en de overzichten van de leervorderingen en de sociaal-emotionele ontwikkeling aan het vo te verzenden. Ouders moeten geïnformeerd worden over welke gegevens er naar het vo gestuurd worden. Zie deel 3 formulier 1.

In de meeste gevallen gaan de ouders akkoord met het advies en kan de aanmelding in gang gezet worden.

ALS OUDERS HET NIET EENS ZIJN MET HET ADVIES dan worden de volgende stappen genomen:

1. Gesprek met directie van de basisschool op verzoek van de ouders. De directie beargumenteert nogmaals het advies en probeert er met de ouders uit te komen.
2. Er kan worden afgesproken om de uitslag van de Centrale eindtoets af te wachten. In het geval dat de score op de centrale eindtoets correspondeert met een hoger advies, is de basisschool **verplicht** het advies te heroverwegen. Dit hoeft echter **niet** te leiden tot een ander advies.
3. Als ouders niet willen wachten op de uitkomst van de Centrale eindtoets, dan kunnen zij: bezwaar of beroep aantekenen bij het schoolbestuur volgens de eigen procedure (zie websites schoolbesturen).
4. Heeft de heroverweging (zie 2) niet geleid tot instemming met het advies, dan staat bezwaar of beroep bij het schoolbestuur (po) voor hen open. Elk bestuur heeft een eigen procedure voor het indienen van klachten en bezwaren. Als laatste is de gang naar de rechter mogelijk.

Voor het verloop van de aanmelding betekent bovenstaande, dat het advies van de basisschool op het aanmeldingsformulier wordt vermeld en dat de ouders op het aanmeldingsformulier aangeven dat zij het **niet eens** zijn met het advies van de basisschool. **Het aanmeldingsformulier wordt in principe opgestuurd conform het advies van de basisschool.** Als ouders het pertinent oneens zijn met het advies van de basisschool, wordt het aanmeldingsformulier opgestuurd conform de wens van de ouders en informeert de po-school de ontvangende vo-school over deze gang van zaken. De volgende stappen worden genomen:

- De vo-school van aanmelding bestudeert het dossier en beoordeelt of zij het onderwijs kan bieden passend bij het niveau van de leerling, na consultatie van andere vo-scholen.
- Is dit niet het geval dan wijst zij af en stelt de po-school en de ouders op de hoogte. De afwijzende school stuurt het dossier terug naar de basisschool.
- De basisschool bespreekt de resterende mogelijkheden met de ouders. Het dossier wordt opnieuw ingestuurd en loopt hiermee vertraging op. Het risico bestaat dat de leerling hierdoor buiten de lotingsprocedure valt.

De uitkomst van een eventueel nog lopende klachtenprocedure kan leiden tot aanpassing van het advies. In dat geval neemt de basisschool contact op met de vo-school waar het formulier naar toe is gestuurd.

Ad. 16 Aanmelding leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte

Leerlingen voor pro, vso en met een aanbeveling voor het opdc kunnen eerder worden aangemeld (vanaf 1 februari). Een vroegtijdige aanmelding, **liefst vóór 1 maart 2019**, is vanwege de lengte van het aanmeldingstraject zeer gewenst. Voor alle leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte geldt daarnaast nog een aantal specifieke aandachtspunten:

- Voor iedere leerling met behoefte aan specifieke begeleiding is **een schriftelijke onderbouwing** verplicht, bij voorkeur een OPP en/of groeidocument. **Zonder deze schriftelijke onderbouwing wordt een aanmelding niet in behandeling genomen!** Deze motivatie kan worden toegevoegd aan het onderwijskundig rapport.
- Advies pro

De leerlingen binnen het praktijkonderwijs zijn jongeren van 12 tot maximaal 18 jaar. De theorie in het vmbo is voor deze leerlingen te moeilijk. De school besteedt daarom veel aandacht aan praktische vakken en vaardigheden. Het praktijkonderwijs is een vorm van voortgezet onderwijs die rechtstreeks opleidt voor de arbeidsmarkt. Om toegelaten te worden tot het praktijkonderwijs moet aan de landelijke criteria die zijn vastgesteld door van het Ministerie van Onderwijs Cultuur & Wetenschap (zie samenvatting criteria bij ad. 23 en bijlage 3).

- Saenstroom vmbo (= opdc):
 - Dossiers met een aanbeveling opdc bij voorkeur voor 1 maart insturen
 - Redenen van aanbeveling voor het opdc kunnen zijn:
 - o grote discrepantie tussen (relatief sterke) aanleg en beperkte leervorderingen. Denk ook hierbij aan adaptief toetsen!
 - o ernstige sociaal-emotionele problemen, waaronder ernstige werkhoudingproblemen
 - o stapeling van sociaal-emotionele en didactische problemen.
 - Voor leerlingen met alle vmbo of mavo-adviezen kan opdc worden aanbevolen. Een **schriftelijke onderbouwing** is voor alle aanbevelingen voor het opdc verplicht. Zie deel 3 formulier 4.
 - De CTA beslist over de plaatsing. Als een leerling niet tot het opdc wordt toegelaten en de leerling het advies vmbo-regulier heeft gekregen van de toelatingscommissie dan volgt het dossier de route via het Beleid aanmelding en inschrijving.
 - Leerlingen waarvoor de aanbeveling opdc is gedaan dienen ook voorkeurscholen aan te kruisen. Tot de beslissing in de commissie voor toewijzing en advies (CTA) van het samenwerkingsverband vo is de school van eerste voorkeur dossierhouder en aanspreekpunt. Na de beslissing tot toelating wordt het dossier overgedragen aan het opdc.

- Toelating voortgezet speciaal onderwijs (vso)
 - Indien een basisschool vindt dat plaatsing op het vso voor een leerling een goede stap zou zijn, dan dient de leerling door de ouders te worden aangemeld bij een vso-school. Het vso is verantwoordelijk voor het aanvragen van een TLV. Let op: dit geldt ook voor leerlingen die al op een so-school zitten. Leerlingen worden alleen toegelaten tot het vso wanneer zij beschikken over een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van het SWV VO.
 - Het verdient aanbeveling ook deze aanmelding voor 1 maart te doen. Als de aanmelding en de afgifte van een TLV voor de zomervakantie rond zijn, kan de leerling direct na de vakantie geplaatst worden.

- Leerlingenvervoer

Leerlingenvervoer wordt geregeld en bekostigd door de gemeente waar een leerling woonachtig is. Uitgangspunt is dat, naast een aantal criteria over de noodzaak voor leerlingenvervoer (o.a. het vanwege een handicap/beperking niet zelfstandig kunnen reizen), het vervoer wordt vergoed naar de dichtstbijzijnde passende school. Ouders/verzorgers hebben keuzevrijheid, ook in het vso, maar komen dus niet in alle gevallen in aanmerking voor een vergoeding van het leerlingenvervoer. Om verrassingen te voorkomen is het van belang dat zij dit gegeven meewegen in hun schoolkeuze.

Indien een leerling in aanmerking moet komen voor leerlingenvervoer is het daarom van belang om voor de schoolkeuze contact op te nemen met de Commissie voor Toewijzing en Advies (CTA) van het samenwerkingsverband vo (bereikbaar op woensdagochtend op 075-6213725). Het samenwerkingsverband dient namelijk een verklaring af te geven aan de gemeente over de dichtstbijzijnde passende school.

- Vso-scholen

Binnen de regio van het samenwerkingsverband zijn twee scholen voor vso: het Altra College (voormalig cluster 4 in Krommenie en Dynamica vso (voormalig cluster 3) in Zaandam. Cluster 4 onderwijs voor havo/vwo leerlingen wordt aangeboden op het Altra College in Purmerend. Andere vso-scholen waar veel gebruik van wordt gemaakt, zijn Heliomare Onderwijs in Heemskerk, Altra Bleichrodt in Amsterdam en Orion College in Amsterdam.

- ISK

De ISK (Internationale Schakelklas) is een traject voor leerlingen van 12 tot en met 16 jaar die geen of weinig Nederlands spreken. Het betreft nieuwkomers of leerlingen vanuit de Kernschool. De ISK-leerlingen kunnen worden aangemeld bij het Saenredam College. Het aanmeldingsformulier kan gebruikt worden voor de aanmelding bij de ISK. De ISK is gehuisvest aan de Vlielandstraat in Zaandam.

De aanmeldingen van overige leerlingen met behoefte aan specifieke begeleiding vallen onder de reguliere aanmelding.

Ad. 17 + 18 + 19 Insturen dossier door de basisschool, ontvangst en verwerking door de vo-school

Een deel van de informatie kan digitaal worden overgedragen. Een handleiding volgt vóór 15 januari 2019. Het dossier wordt altijd tegelijk met het aanmeldingsformulier opgestuurd. Er is een checklist beschikbaar in deel 3 (formulier 2).

Afspraken met betrekking tot dubbeladviezen

- **Dubbeladvies pro/vmbo.** Bij een dergelijk advies wordt het aanmeldingsformulier en dossier opgestuurd naar de praktijkschool van eerste voorkeur of naar de vmbo-school van eerste voorkeur, afhankelijk van de wens van de ouders.
Een leerling die aangemeld is bij het pro en aan de criteria voor praktijkonderwijs voldoet, wordt op de praktijkschool geplaatst en krijgt een passend aanbod. Voldoet de leerling aan de vmbo-criteria, dan wordt hij verwezen naar het vmbo. De school stelt de ouders en basisschool op de hoogte. Het dossier wordt dan teruggestuurd naar de basisschool. Deze begeleidt de ouders dan richting vmbo.
Andersom, als de leerling wordt aangemeld bij het vmbo, bestudeert de vmbo-school het dossier en beoordeelt of zij het onderwijs kan bieden passend bij het niveau van de leerling, eventueel na consultatie van andere vo-scholen. Is dit niet het geval dan wijst zij af en stelt de po-school en de ouders op de hoogte. De afwijzende school stuurt het dossier terug naar de basisschool. De basisschool begeleidt ouders dan richting pro.
- **Dubbeladvies vmbo-t/havo of mavo/havo**
Als er sprake is van een dubbeladvies vmbo-t/havo wordt het dossier naar de vmbo-school van eerste voorkeur gestuurd. Speciaal voor deze leerlingen zijn op twee scholen havo-kansklassen ingericht (Trias en Pascal Zuid). Daarnaast zal het Saenredam College met ingang van 2019-2020 een school worden voor mavo-havo. Indien een leerling met dit advies kiest voor een andere vmbo-school (Compaen of Zuiderzee College), dan wordt de leerling in de theoretische leerweg geplaatst en krijgt daar een onderwijsaanbod dat doorstromen naar de havo mogelijk maakt. Leerlingen met een dubbeladvies vmbo-t/havo worden niet toegelaten in de Zaanse havo/vwo-scholen.
- **Overige dubbeladviezen**
Bij alle andere dubbeladviezen besluit de school van inschrijving over de plaatsing. Deze is afhankelijk van de opbouw en organisatie van de school, waarbij zoveel mogelijk rekening zal worden gehouden met de mogelijkheden van de leerling.

Aanmelding overige adviezen

Na ontvangst van het aanmeldingsformulier bestudeert het voortgezet onderwijs de gegevens die het advies onderbouwen. Er kunnen, bij onduidelijkheid over het advies of bij een te grote afwijking van de gegevens, verhelderende vragen aan het primair onderwijs worden gesteld. Het advies wordt echter niet aangepast.

Aanmeldingsformulier en dossier worden in principe opgestuurd naar een vo-school conform advies van de basisschool

Als ouders het pertinent oneens zijn met het advies van de basisschool, wordt het aanmeldingsformulier opgestuurd conform de wens van de ouders en informeert de po-school de ontvangende vo-school over deze gang van zaken. De volgende stappen worden genomen:

- De vo-school van aanmelding bestudeert het dossier en beoordeelt of zij het onderwijs kan bieden passend bij het niveau van de leerling, eventueel na consultatie van andere vo-scholen.
- Is dit niet het geval dan wijst zij af en stelt de po-school en de ouders op de hoogte. De afwijzende school stuurt het dossier terug naar de basisschool.

De basisschool bespreekt de resterende mogelijkheden met de ouders. Het dossier wordt opnieuw ingestuurd en loopt hiermee vertraging op. Het risico bestaat dat de leerling hierdoor buiten de lotingsprocedure valt

Extra ondersteuning nodig op regulier vo: vmbo, havo of vwo

Over leerlingen die een specifieke ondersteuningsbehoefte hebben, die uitstijgt boven de basisondersteuning van het vo, dient vroegtijdig contact te worden opgenomen met het vo. Hierbij is een schriftelijke onderbouwing nodig, bij voorkeur een OPP en/of groeidocument. Dit in verband met de zorgplicht van het vo. Indien er onduidelijkheden zijn over de ondersteuningsbehoeften van de leerling dan neemt het vo contact op met de basisschool.

In deze gevallen informeert de basisschool de ouders en zorgt voor het verkrijgen van eventuele toestemming van de ouders.

Dit geldt bijvoorbeeld voor:

- Aanvraag toelaatbaarheidsverklaring vso bij CTA
- Voorleggen aan CTA bij aanbeveling opdc

Vo heeft voorkeur voor opdc (zie ook stroomschema bijlage 4)

Indien het vo denkt aan plaatsing op het opdc en dit niet is aangegeven door het po, vinden de volgende stappen plaats:

- de coördinator ondersteuning en begeleiding van de vo-school van de 1^e voorkeur neemt contact op met de ouders en legt het voorstel voor
- Indien ouders akkoord gaan, wordt het dossier naar de CTA gestuurd en wordt de po-school op de hoogte gebracht
- Indien ouders niet akkoord zijn volgt er een gesprek tussen de ouders, een vertegenwoordiger van de po-school en de coördinator ondersteuning en begeleiding van de vo-school
- Als het gesprek geen resultaat oplevert, kan het aanmeldingsdossier worden voorgelegd aan de permanente leden van de CTA (vo). Deze brengen een schriftelijk advies uit aan alle partijen.

Indien ouders en school het niet eens worden, wordt het advies van de basisschool gevolgd.

Ad. 21 Inschrijving voortgezet onderwijs

Zorgplicht

De basisschool geeft advies over het niveau, het vo bepaalt waar de specifieke ondersteuning het beste geboden kan worden. De school voor vo bespreekt dit met de ouders en begeleidt ouders en leerling naar de juiste onderwijsplek voor de leerling.

Beleid aanmelding en inschrijving:

Om de kwaliteit van het Zaanse voortgezet onderwijs te kunnen waarborgen, maken de Zaanse schoolbesturen gezamenlijke afspraken over het aanmelden en inschrijven van nieuwe leerlingen. Deze afspraken zijn vastgelegd in het convenant 'Aanmelding en inschrijving'. Het uitgangspunt bij deze afspraken is, dat leerlingen zoveel mogelijk terecht kunnen op de school van hun voorkeur. Toch komt voor dat meer leerlingen zich aanmelden, dan de capaciteit van de school toelaat. In dat geval zal er een loting plaatsvinden en kan het voorkomen dat een leerling wordt ingeschreven op een andere (afhankelijk van de voorkeur).

Over de procedure en de eventuele gronden van voorrang bij de inschrijving worden door het gezamenlijke voortgezet onderwijs twee brochures gemaakt. Deze zijn bestemd voor respectievelijk de leerkrachten van groep 8 en de ouders van de schoolverlaters van het primair onderwijs en komen uit in december/januari. Zij worden digitaal toegestuurd naar de scholen. De brochures worden geplaatst op de websites van alle vo-scholen en op de povo-website.

Tijdens de algemene voorlichtingsavonden op de scholen van voortgezet onderwijs in december 2018 wordt het beleid van de aanmelding en inschrijving besproken en uitgelegd. In verband met het beleid is het belangrijk dat het aanmeldingsformulier door de ouders zo volledig mogelijk wordt ingevuld.

Ad. 22 Aanvragen i.v.m. zorgplicht: na inschrijving aanvragen TLV voor vso of pro

Na inschrijving bepaalt de vo-school of er sprake is van extra ondersteuningsvragen waarvoor extra bekostiging mogelijk is. Deze extra bekostiging stelt de vo scholen in staat om de specifieke begeleiding optimaal te regelen. Er zijn twee vormen van aanvullende bekostiging:

1. Een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor pro
2. Een TLV voor plaatsing op een school voor vso

Deze worden afgegeven door het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs.

Alle aanvragen worden door de vo-school ingediend.

NB. Zonder TLV voor pro is een leerling niet toelaatbaar voor praktijkonderwijs.

Ad. 23 Brieven bevestiging inschrijving

Als de hele procedure binnen het vo is afgerond, worden er brieven ter bevestiging van de inschrijving aan de ouders verstuurd. De datum van versturen van de brieven wordt nog door de vo-besturen bepaald.

Ad. 26 Heroverweging n.a.v. uitslag Centrale Eindtoets

De score op de Centrale Eindtoets geldt als een objectief tweede gegeven. Heroverweging van het schooladvies is verplicht wanneer het toetsadvies hoger uitvalt dan het schooladvies. In dat geval kan de school besluiten het schooladvies aan te passen (een hoger schooladvies te geven). Anderzijds kan de school ook (beargumenteerd) besluiten dat het schooladvies niet aangepast wordt. Wanneer het advies op basis van de toetsscore lager is dan het schooladvies, mag het schooladvies niet aangepast worden door de school. Als de ouders en school van mening verschillen kunnen de ouders eventueel bezwaar maken bij het schoolbestuur.

De basisschool moet de betrokken vo-scholen vóór 1 juni 2019 op de hoogte brengen van het aangepaste advies. Het kan zo zijn dat de leerling als gevolg van de aanpassing van vo-school gaat wisselen. De procedure m.b.t. de heroverweging staat (inclusief in te vullen formulier) beschreven in de brochure 'Aanmelding en inschrijving in het voortgezet onderwijs Zaanstad-2019, voor directeuren en leerkrachten groep 8 primair onderwijs', die in januari 2019 verschijnt.

Ad. 27 Aanmelding vo als gevolg van heroverweging

In de eerder genoemde brochure 'Beleid Aanmelding en Inschrijving' wordt beschreven hoe er wordt omgegaan met leerlingen van wie het advies is aangepast als gevolg van een heroverweging.

Ad. 29 Warme Overdracht po-vo

Elke leerling heeft recht op een warme overdracht. Het streven moet dan ook zijn dat dit daadwerkelijk voor alle leerlingen wordt gedaan.

Richtlijnen voor de warme overdracht:

- 'Warme overdracht' is een gesprek tussen po en vo, waarbij vooral doorgevraagd wordt op de gegevens van de 'koude overdracht'.
- De vo-scholen nemen het initiatief voor de warme overdracht.
- Inhoud van het gesprek wordt door scholen zelf bepaald.
- Houdt hierbij rekening met de privacywetgeving.
- Het overdrachtsgesprek moet worden voorbereid en moet een andere inhoud hebben dan de 'koude overdracht'.
- De voorbereiding omvat in ieder geval:
 - vo heeft 'koude overdracht' doorgenomen, is op de hoogte van de inhoud daarvan en heeft haar vragen opgesteld.
 - po: IB-er en groepsleerkracht hebben leerlingen doorgesproken (bijv. over voorgaande jaren) en brengen relevante informatie in tijdens het gesprek.Er wordt voorbereid op de volgende items:
 - Externe hulp die ingezet is
 - Positie in de klas (leider, volger, meeloper, positie in de groep e.d.)
 - Stimulerende en belemmerende factoren (doorzettingsvermogen, accepteren van hulp, interesses e.d.)
 - Huiswerkattitude
 - Plaatsing bij anderen in de groep of juist niet
 - Sociaal-emotionele aspecten
 - Thuissituatie (scheiding, positie in het gezin, armoede e.d.)

- Warme overdracht vindt plaats, liefst vóór klassenindeling in het vo, dus **vóór 19 juni 2019**. Het gaat om ongeveer 2000 leerlingen!
- Ouders kunnen incidenteel een rol krijgen in de warme overdracht, als vo of po dat noodzakelijk acht.

Bijlage 1 - Beknopte informatie over verschillende onderwijstypen

Praktijkonderwijs (pro)

De leerlingen binnen het praktijkonderwijs zijn jongeren van 12 tot maximaal 18 jaar. De theorie in het vmbo is voor deze leerlingen te moeilijk. De school besteedt daarom vooral aandacht aan praktische vakken en vaardigheden. Het praktijkonderwijs is een vorm van voortgezet onderwijs die rechtstreeks toeleidt tot de arbeidsmarkt. Om toegelaten te worden tot het praktijkonderwijs moet aan de criteria van het Samenwerkingsverband Vo Zaanstreek (zie samenvatting criteria bij ad. 17 en bijlage 3).

In het praktijkonderwijs wordt aandacht besteed aan:

- persoonlijkheidsvorming
- aanleren van sociale vaardigheden
- aanleren van praktische vaardigheden
- voorbereiding op het functioneren op de arbeidsmarkt

Er wordt een programma aangeboden aan leerlingen met een dubbeladvies pro/vmbo-b in verband met mogelijke opstroom.

VMBO

De basisschool kan bij de afweging voor vmbo-adviezen gebruik maken van de folder 'Advies Leerweg'. Zie website: <http://www.povo-zaanstreek.nl>.

Voor vragen over het advies, raadpleeg:

- De experts uit het samenwerkingsverband po, bereikbaar op 06-29093115 of via de mail: info@swvpozaanstreek.nl
- CTA - iedere woensdagochtend bereikbaar op het telefoonnummer van Saenstroom opdc (075-6213725) of via de mail: cta@saenstroom.nl

Aanbod voor leerlingen met een dubbeladvies vmbo-t/havo of mavo/havo

Voor leerlingen met een dubbeladvies vmbo-t/havo is op twee vmbo-scholen de havo-kansklas ingericht. Er vindt op deze scholen een intensieve samenwerking plaats met een havo-vwo-school.

- Trias vmbo. Deze school werkt samen met het BRC.
- Pascal Zuid vmbo. Deze school werkt samen met het Pascal College.

Vanaf 2019-2020 wordt het Saenredam College een school voor mavo en havo. Leerlingen kunnen daar zowel de mavo- als de havo-opleiding afmaken.

Indien een leerling met dubbeladvies vmbo-t/havo kiest voor Compaen of Zuiderzee, worden de leerlingen geplaatst in een tl-klas met een programma waarbij doorstroom naar havo mogelijk is.

Havo-vwo scholen

We kennen in de Zaanstreek in het eerste leerjaar:

- havo/vwo-klassen, waarin aan het eind van het eerste leerjaar bepaald wordt of de leerling de schoolloopbaan gaat vervolgen in 2 havo of in 2 vwo.
- vwo-klassen, waarin leerlingen met een duidelijk vwo-advies vanuit de basisschool direct starten met onderwijs op vwo-niveau.

Daarnaast kennen de havo/vwo-scholen zogeheten uitdagingklassen of -programma's, bedoeld voor leerlingen die extra uitdaging nodig hebben. In het voorlichtingsmateriaal en tijdens voorlichtingsavonden en open dagen worden ouders en leerlingen van de invulling van de extra uitdaging op de hoogte gebracht.

Gymnasium

Gymnasium en atheneum samen vormen het vwo, het voorbereidend wetenschappelijk onderwijs. Een leerling die naar klas 1 gymnasium gaat, volgt naast de "gewone" vakken ook Latijn. Een aantal vakken wordt op een moeilijker niveau aangeboden dan in de reguliere brugklas. Aangezien in leerjaar 2 ook Grieks op de lessentabel staat, volgen gymnasiasten meer "leervakken" dan andere leerlingen. Dit vergt aanleg, maar ook discipline, motivatie en betrokkenheid.

Bijlage 2 – Samenvatting landelijke criteria t.b.v. toelating Praktijkonderwijs en Aanwijzing Leerwegondersteuning

De hieronder samengevatte criteria en de instrumenten beschreven in bijlage 3 zijn bedoeld voor regio's die volgens de landelijke criteria lwoo toekennen en voor het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring pro. **Binnen onze regio is voor opting-out gekozen en gelden onderstaande criteria en de in bijlage 3 beschreven instrumenten niet voor indicatiestelling lwoo, maar wel voor pro.** Indien een leerling echter buiten de regio naar het vo zal gaan, zijn de landelijke criteria en de instrumenten uit bijlage 3 mogelijk wel van kracht voor indicatiestelling lwoo.

Capaciteiten (IQ):

Er is een overlapgebied waarbinnen de leerling zowel voor het pro als het lwoo in aanmerking komt (IQ 75 t/m 80). Alleen het totaal-IQ telt.

pro	lwoo	lwoo
55 t/m 80	75 t/m 90	> 90
		én sociaal-emotionele problemen

Leervorderingen:

Voor het lwoo geldt dat er twee van de vier DLE-scores binnen het lwoo-gebied moeten liggen. Eén van deze twee dient het leergebied **inzichtelijk rekenen** dan wel het leergebied **begrijpend lezen** te betreffen. Bij het vaststellen of een leerling binnen de criteria past, moet rekening worden gehouden met de datum waarop het onderzoek heeft plaatsgevonden. Dit is bepalend voor de Didactische Leeftijd (DL). Om in aanmerking te komen voor lwoo moet de verhouding DLE en DL (=leerrendement) liggen tussen de 50% en 75%. Voor pro is dit leerrendement kleiner of gelijk aan 50%. Voor de bepaling van de DL en DLE's moet worden uitgegaan van de tabellen in het DLE-boek. Hieronder vindt u onze uitwerking van deze tabellen

Voorbeeld: De meeste scholen onderzoeken de DLE's in december en januari. Voor de meeste leerlingen geldt dus als lwoo-gebied DLE 27 t/m 41 en voor pro DLE < 28

<i>Maand van afname</i>	DL	DLE	DLE
Groep 8		Bovengrens pro = ondergrens lwoo = 50% van DL	Bovengrens lwoo = 75% van DL
september	51	26	38
oktober	52	26	39
november	53	27	39
december	54	27	40
januari	55	28	41
februari	56	28	42
maart	57	29	43
april	58	29	44
mei	59	30	44
juni	60	30	45

NB. Een doublure (m.u.v. kleuterverlenging) telt mee voor het bepalen van de DL. DL 60 is het maximum

Verklaring sociaal-emotioneel functioneren (SEO-verklaring)

In bepaalde gevallen kan een leerling (met een IQ > 90) toch in aanmerking komen voor lwoo-bekostiging. Hiervoor is een SEO-verklaring nodig. In deze SEO-verklaring moet de relatie worden gelegd tussen de sociaal-emotionele problematiek en de daardoor veroorzaakte leerbelemmeringen.

Sociaal Emotionele Ontwikkeling

Hiervoor moet een instrument worden gebruikt dat COTAN-goedgekeurd is (bijv. SAQI of ZIEN!). De SCOL kan hier niet voor worden gebruikt. De sociaal-emotionele component speelt met name een rol indien het IQ hoger is dan 90 en er desondanks sprake is van een leerachterstand op twee gebieden.

De uitslag van de SAQI geldt als toelatingscriterium voor lwoo bij

- een score 1 of 2 bij de houding motivatie of
- een score 1 of 2 bij één van de relevante basisschalen LG, PS, SA, ZP.

Bovengenoemde scores moeten bevestigd worden door een verslag (SEO-verklaring) van een bevoegde (en geregistreerde) psychodiagnosticus. Daarbij moet een relatie worden gelegd tussen de sociaal-emotionele problematiek en de leerbelemmeringen. Deze gegevens moeten overeen komen met de inhoud van het OKR.

Bijlage 3 - Opmerkingen bij de Regeling screenings- en testinstrumenten lwoo en pro schooljaar 2019-2020 van het Ministerie van OC&W

Uitgangspunt voor opname in deze lijst is een positieve beoordeling door de COTAN op de relevante aspecten: betrouwbaarheid, normering, begripsvaliditeit en veelal de criteriumvaliditeit.

Criterium intelligentie:

NIO 2018:

- attentie bij afname potentiële pro-leerlingen

NSCCT

- toegestaan groep 4 t/m 8
- attentie bij afname potentiële pro-leerlingen

WISC III NL

- dit jaar voor het laatst toegestaan; de WISC V is dit jaar **nog niet** toegestaan

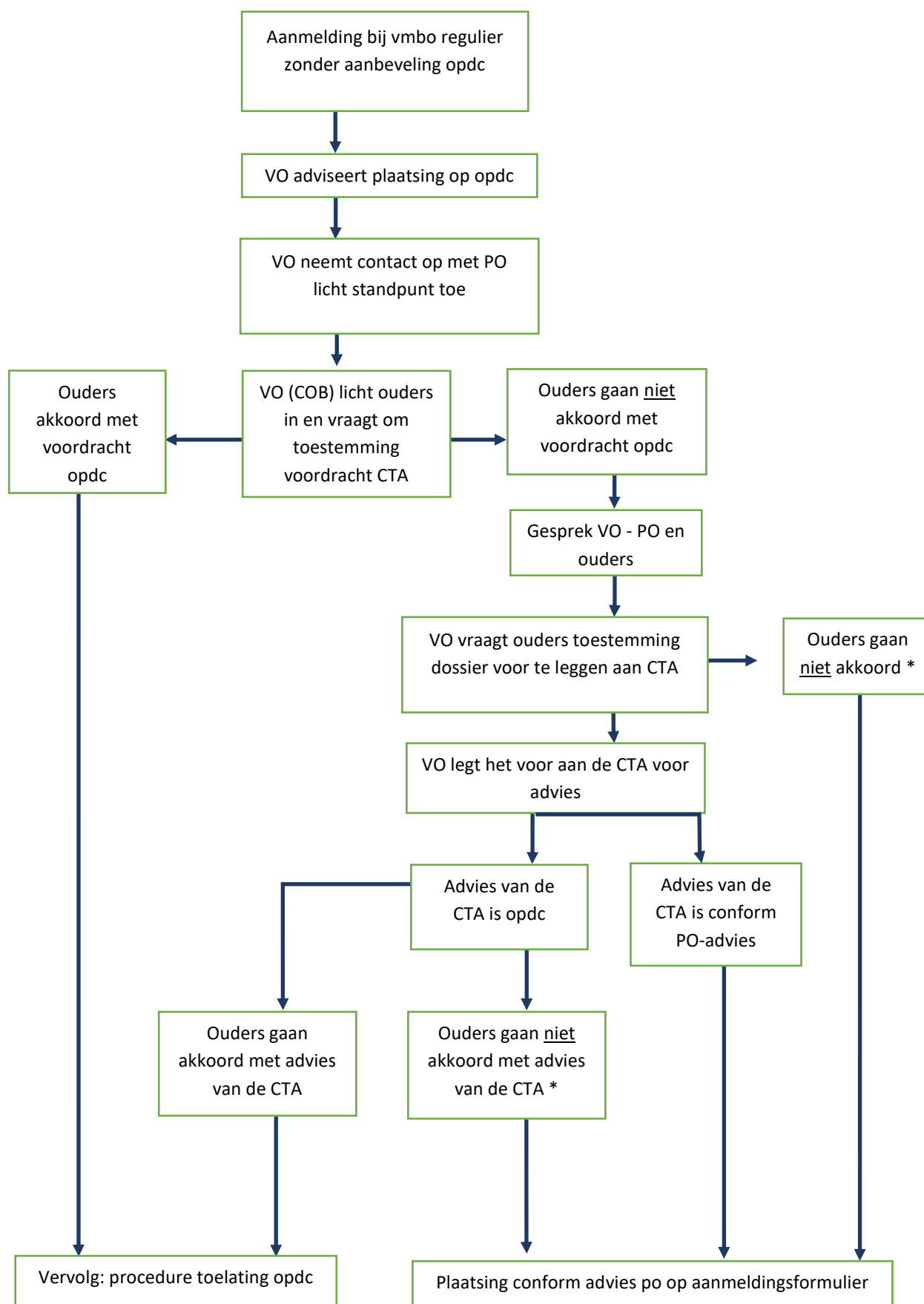
Criterium SEO: toegestaan

- SAQI
- ZIEN!. Het betreft de **leerkrachtversie**. Deze mag gebruikt worden voor een eventuele seo-verklaring. Er is ook een leerlinglijst, maar deze is nog niet voorgelegd aan COTAN. Hetzelfde geldt voor de vo-versie.
- **SCOL: niet bruikbaar** voor toewijzing pro en lwoo. Is wel COTAN-goedgekeurd, maar heeft een onvoldoende Criteriumvaliditeit. Deze test is volgens de auteurs niet bedoeld voor voorspellend gebruik.

Criterium Leerachterstanden (LOVS)

- **LOVS 2.0 toetsen:** de normering van september 2013 is voorgeschreven.
- **LOVS 3.0 toetsen:** alleen de normen van de toetsen voor groep 3 tot en met 7 (voor spelling tot en met 6) staan op de lijst. Cito werkt aan de uitbreiding van de reeks tot en met groep 8, maar deze zijn nog niet beschikbaar en kunnen daarom niet worden opgenomen.
- Voor de doorverwijzing van leerlingen naar het lwoo en pro zijn nog steeds DLE's nodig. Deze kunnen worden opgezocht in het boek 'DLE-schalen indicatiestelling LWOO en pro voor instroom in schooljaar 2019-2020, uitgave 2018'.
- **Drempelonderzoek 678 5^e versie, 678 Onderwijs Advisering, 2010:** bruikbaar voor groep 5 t/m 8 voor technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen.
- **Drempelonderzoek 678, 7e versie, 678 Onderwijs Advisering, 2017:** alleen bruikbaar voor groep 8 uit het regulier onderwijs, af te nemen in de periode september-februari.

Bijlage 4 - Stroomdiagram OPDC indien géén opdc-advies door het po is gegeven

**Indien ouders niet akkoord gaan, kan eventueel een onderwijsconsulent worden ingeschakeld*

Bijlage 5 - Samenstelling en contactgegevens povv werkgroep

	Werkzaam op / schoolsoort	Telefoon	Email adres
Esther de Boer (voorzitter)	SVZ (op locatie Saenstroom opdc)	075 - 621 37 25	e.deboer@saenstroom.nl
Ruud Stammers	St. Michaël College / havo-vwo	075 - 612 74 74 / 612 74 49	rstammers@stmichaelcollege.nl
Vacature	Vmbo		
Carolien van den Berg	OBS Weremere / OPSPOOR	075 - 642 14 20	dir@weremere.nl
Linda Bartels	De Delta / Zaan Primair	075 - 771 79 80	l.bartels@zaanprimair.nl
Marga Bakker	De Golfbreker / Agora	075 - 615 79 36	marga.bakker@agora.nu
Vacature	Praktijkonderwijs		
Renate Haartman (Secretariële ondersteuning)		075 - 621 37 25	r.haartman@saenstroom.nl

Bijlage 6 - Afkortingenlijst

po	primair onderwijs
vo	voortgezet onderwijs
sbo	speciaal basisonderwijs
so	speciaal onderwijs
vso	voortgezet speciaal onderwijs
povo	primair onderwijs voortgezet onderwijs
Onderwijsplatform	Vertegenwoordigers uit de bovenschoolse directies van het po en de centrale directies van het vo
IB-er	Interne begeleider van de basisschool
CTA	Commissie voor toewijzing en advies (samenwerkingsverband vo)
SWV	Samenwerkingsverband
SVZ	Samenwerkingsverband vo Zaanstreek
SBZW	Schoolbegeleiding Zaanstreek Waterland
CA	Centrale Aanmelding
GZ-psych.	Gezondheidszorgpsycholoog met registratie
NIP	Nederlands Instituut voor Psychologen
NVO	Nederlandse Vereniging van Orthopedagogen en Onderwijskundigen
OPP	Ontwikkelingsperspectief
OKR	Onderwijskundig eindrapport
DLE	Didactische leeftijdsequivalent
DL	Didactische leeftijd
CITO	Centraal Instituut Toets Ontwikkeling
LOVS	Leerling- en onderwijsvolgsysteem voor het basisonderwijs
DMT	Drie Minuten Toets. Technisch lezen op woordniveau (LOVS)
AVI	Analyse Individualiseringsvormen lezen van teksten (LOVS)
BL	Begrijpend Lezen (LOVS)
SP	Spelling (LOVS)
RW	Rekenen Wiskunde (LOVS)
SEO	Sociaal-emotionele ontwikkeling
ERWD	ernstige reken- en wiskunde problemen en dyscalculie
pro	praktijkonderwijs
lwoo	leerweg ondersteunend onderwijs
vmbo	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
opdc	orthopedagogisch didactisch centrum
isk	internationale schakelklas
havo	hoger algemeen vormend onderwijs
vwo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring